www.svoboda.com

СВОБОДА

UNIVERSITY OF ILLINOIS

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ З ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 156. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 7. липня, 1928.

VOL. XXXVI. No. 156. Jersey City, N. J., Saturday, July 7, 1928. THREE CENTS.

ІТАЛІЙСЬКІ ЛЕТУНИ ПЕРЕЛЕТІЛИ З РИМУ ДО БРАЗИЛІЇ

ДОКОНАЛИ НАЙДОВШОЇ ПОДОРОЖІ ВОЗДУХОМ.

РІО ДЕ ЖЕЖНЕЙРО, Бразилія, 5. липня. — Італійські летуни Артуро Ферарін і Карльо Дельпрете висіли тут нині на північ від бразилійського місточка Наталь, відбувши на своїм літаку дорогу з Риму до столиці Бразилії, що виносить 4,475 миль. У сей спосіб побили вони дотеперішний рекорд довжини лету.

Думали вони спершу добитися до Аргентини, але в дорозі серед мраки стратили дорогу та полетіли більше на північ, як каміряли. Витративши богато газоліни, вони мусіли були висісти в Бразилії.

В Аргентині збиралися на їх привитанне величезні товпи народа. Дізнавшися, що летуни вже висіли в Бразилії, аргентинський уряд вислав їм привіт і запросини приїхати в Аргентину.

У Римі на вістку про їх перелет понад Атлянтійський океан запанувала небувала радість.

АМЕРИКАНСЬКА ВИПРАВА ВІДКРИВАЄ ОСТАНКИ „КАМІННОГО ЧОЛОВІКА".

ЗАЛОГА КОРАБЛЯ „МОРІСЕЛ" НАХОДИТЬ ГРІБ ЧЕТВЕРО ЛЮДИЙ.

ПРІНС РУПЕРТ, Британська Колумбія, 5. липня. — Скунер „Морісел", яким вибралася наукова виправа на дослідженє старовини Аляски, повідомив радіом, що вченим сеї виправи трафилося відкрити на однім острові коли Аляски незвичайно важну памятку передісторичної доби.

Є се гріб чоловіка так званої камінної доби, себто часів, коли люди ще не навчилися були вживати металевого наряддя..

На верху одної недоступної гори відкрили вони гробовище, в якому найшли кости трое дозрілих осіб та одної дитини. Люди, видно, походили не з білої раси. Дозрілі люди були сильної будови й росту. Здається, се був гріб якоїсь людини, що займала провідне місце серед сих первісних людий.

Учені виправи вважають нахід незвичайно важним для пізнання життя кілька тисяч літ перед нашою добою.

ЛАГОДЯТЬСЯ ДО ПОЛІТИЧНОЇ БОРОТЬБИ.

ОБІ СТОРОНИ ВІДБУВАЮТЬ КАМПАНІЙНІ НАРАДИ.

ВАШИНҐТОН, 5. липня. — Др. Ворк, що стоїть на чолі політичної машини Гувера на східні стейти, думає виключити організацію свого комітету до кінця сього тижня та почати кампанію вже з початком слідуючого.

Ал Смит дернув до Олбані та займеться приготованнєм кампанійної програми, яку він має предложити краєвому комітетови своєї партії.

ЗАГАДОЧНИЙ ВИБУХ БОМБИ.

БРУКЛИН, 5. липня. — В одному домі на Стерлинг Плейз вибухла бомба та покалічила 13 осіб. Поліція ломить собі голову над мотивом злочинців, що цю бомбу підложили.

За її підложенне арештовано трое людий, які, на думку поліції, мали пробувати вимусити гроші від одної жінки, що жила в тому домі. Всі арештовані італійські іміґранти.

ЖЕРТВИ БУРІ Й ГРОМУ.

НЮ ЙОРК, 5. липня. — З довоничних вод добуто нині тіла 5 людий, що потонули підчас святкування Свята Четвертого Липня. Число всіх жертв свята в сій околиці виносить 23 особи.

Піднас громовиці, що навістила сю околицю нині, грім ударив у пресбитерійську церкву в Патерсоні, в стейті Ню Джерзі, церква займилася і згоріла. Підчас тої самої бурі згоріли теж стайні військової академії у Вест Пойнт, в стейті Ню Йорк. Грім убив двоє людий.

СЕНАТОР ҐЕФЛИН ДІСТАЄ НАДГОРОДУ ЗА НАПАД НА КАТОЛИКІВ.

ВАШИНҐТОН, 5. липня. — Нюйорський біржевик Пітер Меловні прислав сенаторови, Гефлинови чек на 250 долярів у нагороду за те, що сенатор своїми нападами на католицьку церкву поміг богато сій церкві.

Сенатор віддав сей чек ґазеті „Фелоушип Форум", яку видає Ку-Клакс Клен, а жертводавцеви написав, що його погляди на наслідки кампанії Гефлина для католицької церкви не зовсім годяться з поглядами ріжних католицьких священиків. У той самий час, як Меловні думає, що Гефлин своєю кампанією поміг католицькій церкві, ріжні католицькі священики публично протестують проти слів Гефлина як шкідливих для католицької церкви.

САМОВБИЙСТВО З РОЗПУКИ ДЛЯ БРАКУ ПРАЦІ.

НЮ ЙОРК, 5. липня. — У ріці Гудсони найдено тіло 40-літнього Олексія Г. Валевіна, який мав бути капітаном у царській армії. Приїхав він до Америки чотири роки тому назад, але не потрафив тут приноровитися до американських умов. Хоча він знав ріжні світові мови, але не знав англійської, і се йому перешкаджало в добутю підходячого джабу. Зневірений у висліді своєї життєвої боротьби, він покінчив зі собою.

ТАЛЬНЕЙ ПОКИДАЄ СВОЮ СТАРУ ДОМІВКУ.

НЮ ЙОРК, 5. липня. — Нюйорська демократична організація Тамені Голл переселяється з свойвим домом зі своєї історичної домівки на 141 Вест 17 вулиці на нового року на Парк Еленю.

БОМБА ЗАБИЛА 6 ДІТЕЙ.

БЕРЛІН, 4. липня. — В пльеськім місті Тарновицях вибухла в домі ручна ґраната і знищила цілковито дім та забила на місци 6 дітей. В тім домі мірилася передше німецька плебісцитова комісія.

ЧИ УКРАЇНЦІ БУЛИ В АМЕРИЦІ ТОМУ 1000 ЛІТ?

В Филаделфії живе литовський католицький священик о. Винкентій Деленіс, котрий є великим приятелем Українців.

О. Деленіс від довшого часу студіює історію і культуру народів українського, білоруського і литовського, які від віків жили в дружнім приязни. На сю тему він вже написав богато праць і розвідок по литовськи й англійськи.

О. Деленіс вже давнійше був в Нюпорт, Р. Ай., де оглядав і сфотографував старинну святиню „Мабога". О. Деленіс каже, що се українське імя: Мати Бога.

Далі на підставі своїх наукових розслідів запевнює, що Українці були в Америці тому майже 1,000 літ, а саме, в 983 році, отже несповна 500 літ перед приїздом Колюмба до континенту Америки. Власне старинні останки, як і святиня „Мабога", каже о. Деленіс, походить з того часу.

О. Деленіс виступає таку історичну теорію:

Українці (Остроготи), Литовці (Сабоготи) і Білоруси (Деревляни) в 5 столітю творили одну державу. Вони тоді побили Рим і Грецію та пішли на Єгипет. Але вернулись до Европи значно ослаблені. Тевтони (Німці) перли їх тоді із заходу, а Турки і Татари із сходу. Тому їх похід до решти розбився і вони втікали кораблями в ріжні сторони, а деякі з них добились аж до Америки й осіли в 983 році в теперішньому стейті Ровд Айленд, де навіть ще є стародавні імена славянсько-українського походження.

„ЗА БОГАТО ШКОЛЯРІВ ВІРИТЬ У БОГА".

В московській „Рабочій Ґазеті" читаємо: „У сергієвськім повіті, московської губернії, майже всі волостні школи в руках осіб духовного походження, що дістали освіту в духовній академії та парохіяльних школах. Виховання тих учителів веде до того, що в повіті 75 проц. школярів вірить у Бога". „Рабочая Ґазета" обурюється, що так мало дітей є атеїстами.

ГОРБОК ЗАПАВСЯ 40 СТІП.

Коло Калонквист на полудневий схід від Свифт Корент в Саскачевані є горбок, котрий за послідних 14 літ запався вже 40 стіп. Горбок зачав западатися в 1914 р. і від того часу западаєся по три стопі що року. Вчених кличуть тепер, щоби розслідили, яка сему може бути причина.

НОВА МУНІЦИПАЛЬНА АФЕРА.

Сербський щоденник „Новості" доносить, що на білоградському дворці сербська жандармерія викрила, що два вагони, призначені до Болгарії як транспорт помарин, були наповнені бомбами та муніцією. Вагони затримано, знів мусимо їх знищити слідство ведеться.

УБИВ ЖІНКУ І ХОДИТЬ СВОБОДНО.

Джордж Ремус, міліонер-бутлеґер, який убив свою жінку, вийшов 20 червня на волю в Коломбос, Огайо. Найвисший суд стейту піддержав апеляційний суд повіту Ален, який рішив, що Ремус не є хорий на умі. Ремуса оправдано від закиду душогубства тим, що, мовляв, Ремус не був при своїм умі тоді, коли стріляв свою жінку. Ремус, з професії адвокат, сам провадив свою оборону. На підставі рішення суду Ремуса замкнено в заведенню для божевільних. Тоді він знов сам поробив кроки, щоби його освободити, бо він здоровий на умі. Проти Ремуса ставав в суді суперінтендент стейтового шпиталю, який доказував, що Ремус дійсно хорий на умі і що небезпечний для суспільности. Остаточно Ремус таки виграв.

ГУСЕНИЦІ МАНДРУЮТЬ.

До Пейнтон, Саск., на захід від Норт Бетафорд, доходить гусениці з заходу. Гусениці обідають дерева з листя і так забруджують траву, по котрій повзають, що худоба поїти не хоче її їсти. Дощі і холод трохи припинювали похід гусениць, однакож, як потеплє, вони повзають скорійше і навіть влазять до хат. Переходячи через залізні дороги, спиняють поїзди. Гусениці є явою для людей від Едмонтону до Індіян Гед в Саскачевані вже через шість літ.

ДУШОГУБСТВО ПІДЧАС ПРОЦЕСУ.

Оскара Пефля, бувшого редактора часопису „Наєс Вінер Журналь", судили 20 червня в суді у Відни за вимушення. Коли колишній товариш Пефля з тої самої редакції, Бруно Вольф, виступив, щоби свідчити проти Пефля, той витягнув револьвер і влучним вистрілом поклав Вольфа на місци трупом.

ЯКБИ ВОНИ ЩЕ ТАК І РОГИ МАЛИ.

Пише черновецький „Рідний Край": Румунські націоналісти не криються з тим, що вони хочуть винищити з корінням Українців в Румунії. От і приміри: Недавно тому їхав проф. університету, др. Спину, поїздом через Глібоку й почав розмову зі знайомим Німцем. Розмова йшла про національні меншости. „Вам, Німцям, готові ми дати всі права, але ніяких прав не дамо ми Українцям. Ми їх мусимо зрумунізувати. Інтеліґенцію здушимо силою, або ласкою, а мужицтво, хоч за десять літ і буде говорити ще по українськи, то не буде знати, хто воно. Селяне по 10 роках очі виберуть тому, хто їм скаже, що вони Українці".

Проф. Спину, се стовп ліберальної партії. Другий примір ще більше характеристичний, бо показує члена тої партії, яка обіцяє всі права меншостям. Було се по одному з віч націонал-царанистів. Виділяй члени сеї партії, а з ними також п. Краканія, вайшли до ресторану Штубавма. В ресторані сиділо також двох українських інтеліґентів. Один з них присівся до проф. Іеопескула-Грекула й перевів розмову про нанесіальні справи України в Румунії. „Українці, знів мусимо їх винищити", сказав лідер націоналістів.

„ПРИЙШЛА КОЗА ДО ОЗА".

Коли в леґіслятурі стейту Мішиґен був послом Честер А. Гуд, то старався доказати свою доброту (гуд — добрий) старанними, щоби злочинців як найострійше карати. За його старанним ухвалено закон, що як кого засудять третій раз за переступлення закона, то він автоматично стає вязнем на ціле життя. Та посвар вулася нога й данови Гудови і то дуже посовгнулася, бо засуджено його за — розбій. Коли означе вязні довідалися, якого нового товариша мають між собою, то так виявляли йому свою любов, що управа вязниці була приневолена замкнути Гуда одиноким, щоби другі вязні не вбили його.

ГРАФ БЕТЛЕН МУСІВ ПЕРЕПРОШУВАТИ

На два двобої був вчаваний угорський премієр граф Стефан Бетлен 21 червня, але одмінув двобої тим, що перепросив обиджених. Підчас дебати в парляменті граф Бетлен виступив дуже остро проти опозиційних демократичних послів. Дебата була над урядовим проектом дати шведсько-американському сірниковому тростови сірниковий монополь за кілька міліонів долярів. Демократи противилися монополеви і премієр, відповідаючи їм, сказав: „Ви тільки тому лиш, що комісове за сю трансакцію не піде до ваших кишень". За се обиджені визвали його на двобій.

„СТРАШНІ ВІДНОСИНИ В ШІКАГО".

„Відносини в Шікаґо — страшні", сказала жінка в середнім віці до властительки склепу з цукорками, Марії Штібе. Властителька склепу приготовилася слухати говірливої костомерки, котра зачала шукати когось у своїй торбині. Та яке було здивовання купчихи, коли незнакома жінка витягнула з торбини револьвер і змірилася до неї. Жінка, що нарікала на відносини в Шікаґо, забрала всі гроші, які могла найти в касі, і забралася, а властителька склепу доси не може зійти з дива, які то страшні відносини в Шікаґо.

ТРЕБА ЛУЧШИХ ПРИСЯГЛИХ СУДДІВ.

В Вінніпеґу треба лучших присяглих суддів, бо ті, які тепер є, не є вдоволяючі. Таку думку висловив суддя Едамсон при закінченю сесії суду присяглих 22 червня. По думці судді, треба звертати більшу увагу на те, яких людей вибирається у Вінніпеґу на присяглих суддів. Присяглі судді в Вінніпеґу ріжняться богато від таких же суддів в инших часях провінції і нині ще послідної сесії суду вони допустилися подай одного невинуття справедливости, коли оправдали автомобіліста, який переїхав і убив стоячу на улиці дівчину, що чекала на стрітвари.

ГОЛОД МІЖ ЖИДАМИ НА УКРАЇНІ.

Радянські ґазети принесли вістку, що в жидівських колоніях на Кримі вибух голод. Виходить з цього, що Жиди на ріллі не вміють працювати і шкода між них роздавати землю.

ЗАГАДКОВА СМЕРТЬ ФІНАНСОВОГО ЧАРІВНИКА

ОДНІ КАЖУТЬ, ЩО СМЕРТЬ НАСТУПИЛА СЛУЧАЙНО, А ДРУГІ ПРИПУСКАЮТЬ САМОВБИЙСТВО, А ЩЕ ІНШІ НЕ ВІРЯТЬ В НІ ОДНО НІ ДРУГЕ. — ЗА ОДИН ДЕНЬ ВПАЛИ ЦІНИ НА $30,000,000. — ПАНІКА ОГОРНУЛА ШЕРОВЦІВ ТИХ КОМПАНІЙ, ЯКІ КОНТРОЛЮВАВ ЛЕВЕНШТАЙН. — ВИДАВАВ $100,000 ТИЖНЕВО.

ЛОНДОН, 5. липня. — Ціла Европа ломить собі голову над загадочною смертю найбільшого европейського фінансіста і міліонера Альфреда Левенштайна, що мав вийти з дерепляну в море при перелеті через канал Ла Манш і згинути. А найбільше заклопотані банки і шеровці тих підприємств, якими кермував Левенштайн. До него, як якогось фінансового чарівника, мали таке довіре, що купували на слово акції тих підприємств, в яких він був головним махером. Коли його не стало, повстала між шеровцями паніка, яка зростала в міру того, як почали ширитися поголоски, що Левенштайн покінчив самовбийством задля фінансових клопотів і вімоги нюйорських банків дати йому позичку на суму $25,000,000. Через такі поголоски шерн компаній, які контролював Левенштайн, спали на лондонській і брукельській біржах за один день на $30,000,000.

Смерть Левенштайна толкують собі одначе на загал тим, що він, як звичайно, був задуманий новими спекуляціями і серед задуми відчинив інші двері, як було треба і впав в море. Другі кажуть, що це неможливе, бо треба зужити великої сили, щоби відчинити двері в аероплані підчас лету. А ходить тут о двері на зовні, звідки тисне воздух. Тому припускають самовбийство.

Інші, знов твердять, що Левенштайн мимо втрат мав ще так велике майно, що втрати не могли бути причиною самовбийства, бо саме тепер він був занятий новим фінансовим підприємство, яке мало здивувати цілий світ.

Левенштайн жив дуже систавно. Даючи раз в Барріц обід для кількох своїх знакомих, післав аероплян до Москви, щоби привезли йому цілком свіжий кавяр. Його тижневий буджет виносив $100,000. В останніх часах закупив кілька перегонових коней, заплативши тільки за одного з них 1,000,000 франків. Але той сам кінь виграв сейчас одну з найбільших нагород, а кромі того величезну суму з титулу закладів.

ШАХТАРСЬКИЙ ПРОЦЕС СКІНЧИВСЯ.

11 ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ. — ВСІХ ТРОХ НІМЦІВ ЗВІЛЬНЕНО. — РОЗПРАВА ТРЕВАЛА ЦІЛИЙ МІСЯЦЬ.

МОСКВА, 5. липня. — Шахтарський процес, що вже від довшого часу звертав на себе увагу цілого світа своїми сценами, повними траґедії і комедії, закінчився засудом 11 обжалованих на кару смерти. Шістьох призначив суд до помилування, себто до заміни кари смерти на тюрму. Головних обжалованих засуджено на вязничну кару: Рабіновича на 6 літ, а Кузьму на три роки. До помилування призначено: Березовського, Матова, Казаринова, Шадлуна і Брантановського. Пятьох засуджених буде мусіло згинути.

ФОРД БУДУЄ ДОРОГУ НА УГОРЩИНІ.

БУДУЄ ДАРОМ, АЛЕ ХОЧЕ ПРОДАВАТИ АВТОМОБІЛІ ПО $400 І НЕ ПЛАТИТИ ЦЛА.

БУДАПЕШТ, 5. липня. — Генри Форд згодився побудувати власним коштом дорогу в Будапешту до Сегедина, довгу на 125 миль. Сталося те під услівем, що Форд буде мати право ввозити свої автомобілі до Угорщини без оплати цла.

Таку саму умову мав зробити Форд і з Болгарією.

БУДУТЬ РАТУВАТИ ЦЕПЕЛІНА.

ЗА ТРИ ТИЖНІ БУДЕ ЦЕПЕЛІН В КІНҐСБЕЙ І РОЗПОЧНЕ РАТУНКОВУ АКЦІЮ.

БЕРЛІН, 5. липня. — Коли не буде іншого рахунку, на протязі трох тижнів вилетить з Пінчуки Цепелін, щоби виратувати решту мужи ґенерала Нобіле, що залишилася на ледах разом з шведським летуном дайгчатом Лундборгом.

Др. Ґуґо Еккенер, президент цепелінової компанії, заявив, що при помочі цепеліна буде можна легко людей виратувати, бо можна спустити драбину і їх всіх забрати без труду і небезпеки.

ДОСТАВЛЯЮТЬ АЕРОПЛЯНАМИ ПОЖИВУ.

РИМ, 5. липня. — Шведський аероплян скинув сегодня свіжу поживу, ліки й інші артикули залишеним на леді членам експедиції ґенерала Нобіле.

ВІДВІДАЮТЬ КАЙЗЕРА.

ДАВЛИН, 5. липня. — Німецькі летуни і майора Фицморіса шукають в Ірляндії дуже поспішно. Та німецькі летуни Кель і Ґіроп і Тінефельд спішаться, бо одержали запросини від нового німецького кайзера. Завтра полетять — Ґіроп в Голяндії і будуть в 6. кайзера на обіді. Фицморіс не хоче відвідати кайзера, хоч дістав від нього запрошенє. В той спосіб летуни перший раз розібють свою рішаю.

50 ЛЮДЕЙ ОБІДАЄ В ДИРИЖАБЛЮ.

ЧУДО НОВОЧАСНОЇ ТЕХНІКИ. — КОРАБЕЛЬЩЕ НЕ ВИКИНЕНИЙ. — БУДЕ ПРИЗНАЧЕНИЙ ДО ПЕРЕЛЕТУ ОКЕАНУ.

ГАВДЕН, Анґлія, 5. липня. — 50 гостей засіло до обіду в середині кермового корабля Р-100. Всі не могли надивуватися і зрозуміти, що вони сидять в стальовій аероплану, але в ріжні готелю чи на великанськім кораблі. Кермовий корабель буде винічений як за рік і буде призначений до летів через океан для комерційних та пасажирських цілей. Буде міг забрати за одним разом 100 пасажирів, які будуть мешкати у вигідних каютах. На воздухоплаві будуть промениста і ванни до танців. Досі видано на його будову 31,750,000. Ціна правдо біля його виміняється понад 600 робітників.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and Holidays
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1914, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сіті і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДОЗВОЛИТИ ЕПИСКОПОВИ ДИКТУВАТИ?

Як можна було сподіватися, кандидатура римо-католика Ал. Смита на уряд президента Злучених Держав викликує оживлену дискусію за питанне відношення заряду церков до заряду держави. Першу притоку до такої доскусії дала вже сама демократична конвенція в Гюстонї, хоча зовсім не в тому напрямку, в якім сподівалися противники Смита.

Притокою була промова губернатора Тексасу Дена Муді підчас дебати над плятформою партії взагалі, а над точкою про прогибіцію спеціяльно. Муді говорив за тим, щоби демократична партія зобовязалася до вірного й сильного виконування прогибіції. При тій нагоді заявив він, що за таке зобовязанне похвалює Джеймз Кенон, епископ методиської церкви.

З приводу власне сеї заяви забрали голос ріжні ґазети, і то ґазети демократичні. Між ничими нюйорський „Ворлд" писав:

„Мистер Джеймз Кенон як приватний горожанин має повне право висказувати свою похвалу або догану для прогибіційної точки. Але „епископ Кенон методиської церкви" не має місця в політиці та повинен держатися осторонь від неї. Коли губернатор Тексасу наводить похвалу епископа, то тут видно урядник церкви пробує вмішуватися до уряду в зовсім невідповідний спосіб. Думка пана Кенона має вагу тільки тому, бо він має представляти методиську епископальну церкву полудневих стейтів. Його похвала або догана може мати політичне значіння тільки тому, бо він мігби загрозити, що вжие свого впливу в своїй церкві для політики, для виборів. У сей спосіб епископ Кенон і губернатор Муді та їм подібні хочуть запхати церкву до політики, і кождий здорово думаючий Американець повинен виступити проти сеї спроби".

„Ворлд" пише далі:

„Що сказалиби сі люди, якби так у Гюстонї встав якийсь делеґат та сказав, що він радився за якусь точку демократичної програми в американських кардиналів та що вони не бачуть ніякого закиду проти його пропозиції? А прецінь се власне робить губернатор Муді. Коли яканебудь секта, католицька чи жидівська, презбитерянська чи методиська, мішається до політики, тоді для добра політики, для добра здорової держави функціонарам церкви сейчас належиться остра й болюча відправа".

У сей спосіб боронять своїх горожанських прав свідомі своїх горожанських свобід Американці.

ПРЕЗИДЕНТ ДР. Е. ПЕТРУШЕВИЧ В ОБОРОНІ „ЗАКАРПАТСЬКОЇ УКРАТНИ"

(Оригінальна допись до „Свободи").

По довшій мовчанці проговорили нарешті органи Президента д-ра Петрушевича „Рада" та „Праця" про свого шефа та про його працю в обороні західно-українських земель! Вправді, розходиться в тім випадку лише о Закарпатську Україну, — але і то вже велика ласка, що ті два часописи відозвалися нарешті про Президента та дали нагоду галицькій суспільности довідатись, що він не лиш ще жиє, але й працює — а що найважнійше — що працює з користними для народної справи вислідами.

Доси було іменно звичаєм краєвої преси, стало і — як кажуть Поляки „з запалем годним лепшей справи" — Президента Петрушевича бойкотувати, цілу його діяльність за границею промовчувати, а навіть про саму його екзистенцію на цім божім світі нічого не згадувати!

Яка ціль була цеї тактики? Які причини її?

Нічого иншого, як лиш партійна а радше клікова злоба, бож сам Президент Петрушевич вийшов властиво і сам з тих кругів, що тепер стоять в краю на чолі. Та тут іде о щось більше серіозного, есенціонального, а іменно о це, що **др. Петрушевич** є безпардонним **самостійником**, а багато панів з УНДА є в глибині душі своєї властиво угодовцями і радо би згодилися на якутаку куцу автономію, коби лише не наразитись, надто на своїх леговищах вигідних.

Тай іде їм ще о особисту амбіцію, о компетенцію. Бо прецінь то **лише вони** покликані до заступництва західних Українців, лише вони є цвітом українського народа під Польщею і лиш вони мають право в імени його говорити не лиш в краю, але і за границею.

Лише що якось їм бракує відваги звертатись до заграниці — хочби ось до Ліги Націй — з домаганням захисту і оборони, як це зробили наприклад ось Німці з польського Поморя, — котрі не лиш звернулися зі своїми жалями до тої Ліги, але ще понадто виграли справу!

В тім своїм засміленню і зрозумілости про свою виключну компетенцію назвали Унидисти і свій клюб в польськім соймі **„українським"** без всякого додатку (немовбито инші клюби українських послів — вже не були українськими!), а свій зїзд партійний — **„Народним Зїздом"** немовбито зїзди других українських партій не були народними!

Що таке стале і злобне промовчуванне діяльности Президента є для народної справи в краю надзвичайно шкідливим та причиняється лише ще більше до похиленння нашої і так вже прибитої суспільности — це нашим великим людям з УНД-а — „байбардзо". Їм досить, що через таке промовчуванне вони тим більше підвисшають свій власний авторитет та скріпляють (бодай по їх власній думці) блеск свого партійного імени.

Остаточно — ту їх тактику (зосібна взявши на увагу їх притаене угодовство) можна ще зрозуміти — але бойкотованне свого власного шефа „Радою" та „Працею" зрозуміти було вже годі.

Но! але сталось нарешті чудо і нараз і „Рада" і „Праця" проговорили про Президента Петрушевича та про його роботу — і то в двох довжезних статтях. Однакож, правду сказавши, не могло бути інакше, бо сталась одна ще більша несподіванка: про закордонну діяльність Президента заговорило нараз навіть українське „Діло".

Не легко йому це вправді прийшло — але остаточно воно було змушене перервати свою мовчанку, бо про дипльоматичні кроки Президента **в справі Закарпатської України** заговорив тамошний кацапський **„Русскій Вѣстникъ"**, орган „Автономного Земледѣльского Союза".

Той „Р. Вѣстникъ" оголосив іменно в своїм 21 числі ось яку революцію так званого „Комітету трох Ліги Націй":

„Після розгляду скарг пана д-ра Петрушевича про положенне в Карпатській Руси — Комітет трох доручив Секретарятови Ліги Націй повідомити чехословацький уряд, що Комітет із зацікавленем ствердив поступ, який зроблено з погляду здійснення автономії підкарпатської области. Та в міжчасі, він не міг нарати враження, щоби зроблений був такий поважний поступ, як цего можна було сподіватися на основі поданих в 1923 р. пояснень чеського уряду. Комітет сподіється, що чеський уряд тепер скорше поступатиме на шляху до тієї мети та що перед вересневим засіданнєм Ради він радо бачитиме дальші звідомлення чеського уряду в тій справі".

Ось таку вістку подав „Русскій Вѣстникъ" про це, що **діється у Лізі Націй з жалобами і пропамятними письмами Президента Петрушевича в справі Закарпатської України.** — Як бачимо — то Ліга Націй — зглядно вибрана нею спеціяльна для цеї справи комісія трох — взяла на увагу ті дипльоматичні кроки Президента Петрушевича і в дуже дипльоматичній формі — **як личить дипльоматам у відношенню до своїх союзників — дала чеському урядови таки порядного носа** за ті **брехливі звіти, які** представник його **зложив** перед Лігою Націй **в наслідок** скарги „Автономічного Земледільського Союза" в р. 1923.

Колиж уже кацапські ґазети на Закарпатській Україні не могли промовчати такого гарного успіху Президента Петрушевича — то остаточно мусіло і „Діло" — хоч і з болем серця — заговорити про це.

І заговорило — та присвятило тій справі велику вступну статтю — клеймуючи в гострих словах політику Чехів супроти Закарпатської України, як іне менше хрунівство теперішного мальованого губернатора (кацапа) Бескида, котрий, щоби удержатися на губернаторськім престолі, почав вихвалювати в мадярській ґазеті (за чеські гроші) „Уй Кезлень" благодаті чеського панованя над Закарпаттєм, та представляти, що лайдацька чеська реформа адміністрації в тім краю є властиво сильним мостом до повної автономії!

Супроти такого рішучого виступлення „Діла" не лишалось нічого иншого і „Раді" та „Праці", які також заговорили про цю справу і піднесли у вимовних словах заслуги Президента д-ра Петрушевича на поли боротьби о права Закарпатської України. А „Рада" пішла навіть так далеко, що зацитувала один уступ меморанда, внесеного в тій справі д-ром Петрушевичем до Ліги Націй і Ради Амбасадорів ще 23 вересня 1926 року. Ті кінцеві домагання згаданого меморанда напроваджую тут і я.

„І. Висока Конференція Амбасадорів як сучасний найвищий орган антанти зволить ужити всіх вказаних заходів, щоби Чехословаччина негайно виконала постанови артикулу 10. до 14. санжерменського мирового договору і виданого нею і під омофором держав антанти Генерального Статута з дня 18 падолиста 1919 р. для автономної Підкарпатської Руси і завела в цій країні повну територіяльну автономію з власним соймом і відповідпідальним перед ним ґубернатором.

„II. Висока Конференція Амбасадорів зволить по думці арт. 10. санжерменського договору довести як найскорше до відграничення Підкарпатської Руси від Чехословаччини і прилучення до Підкарпатської Руси неправно відірваної від неї української частини Словаччини.

„III. Висока Рада Амбасадорів зволить підняти всі вказані кроки, щоби Чехословаччина виконала міжнародні постанови дотично введення на Підкарпатській Руси територіяльної автономії з власним соймом і відповідальним перед ним ґубернатором, та щоби чимскорше настала зміна невиносимого положення українського населення цеї країни згідно з постановами санжерменського договору і Ґенерального Статута для Автономної Підкарпатської Руси і згідно з засадами людяности і справедливости".

Ось так „шарпнулися" нарешті оба краєві органи Президента Петрушевича, котрих головним обовязком власне і піддержувати контакт поміж ним і краєм і в той спосіб підбадьорювати нашу людність. — Вона-ж в своїй недолі повинна преці знати, що все-ж таки є ще хтось, хто дбає за її права і заступає її перед тими, котрі є тепер властиво панами цілої західної і середної Европи.

Цілком инакше держалабися і наша галицька інтеліґенція, коли би мала таку моральну підпору — але щож — безпосередний орган Президента Петрушевича, виходячий у Берлїні (Eisenacherstrasse 53 III), **„Український Прапор"** до краю не доходить внаслідок польської контролі на границі, а по части і в наслідок непорадности адміністрації — а коли би „Рада" і „Праця" і на далі так бойкотували свого шефа як доси — то звідкиж може та інтеліґінція знати, що властиво пан Президент робить і чи він видає яку часопись за границею — чи ні?

А преціж можна би помістити в „Раді" час до часу бодай зміст кождого нового числа „Українського Прапору"! Щож, коли їх редактори „не восхотіша разуміти"!

А чи не було би нпр. порадним, коли би ті часописи поміщували просто точні переклади тих споминів, котрі тепер видають ріжні товариші Пілсудського з часів його террористичної акції в роках 1905—1906? Многі з тих споминів друковано у Варшаві, в часописях без застереження авторського права так, що мож би цілком сміло друкувати переклади їх в українських часописях.

Щож, коли і цего панове редактори „Ради" і „Праці" „не восхотіша разуміти".

Отже нащо вони властиво виходять?

Сама сварка на Унидистів ще невистарчає, але треба народови також щось справді інтересного і засадничого подати.

У всякому разі — обі ті часописи є з тої причини дуже пожиточними, що є немов би контрольорами над унідівською політикою, котра мусить через це бути в своїх тайних угодовських плянах більше осторожною.

Впрочім і між Унидистами є дві течії: одна більше угодова — (О. Луцький, Загайкевич, Куницький і др.), а друга більше опозиційна, котру представляє головно посол Паліїв. Угодовців є більше — хоч сам голова унідівського клюбу, др. Дм. Левицький (як знаємо з недавної його промови), є досить опозиційно настроєний.

У всякому разі я радив би братам Американцям запізнатися близше з всіма трома органами Президента Петрушевича бо в них — зосібна в **„Українському Прапорі"** — найдуть вони неодно таке, чого в инших часописах нема. А передовсім — бачимо у них ясну **самостійницьку лінію** і безпардонну непохитну оборону прав Західної України.

Ю. Горовенко.

Львів, 18 червня 1928.

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(150)

„Краєвий Комітет для охорони революції закликає всю людність до спокою, а всі революційні й демократичні організації обєднатися в місцеві Комітети для охорони революції під проводом Краєвого Комітету.

„Громадяне України, до спокою, до праці й дружньої оборони революції має кличе Краєвий Комітет!"

Того самого дня оголосив Комітет обовязкову постанову для населення України такого змісту:

„1) Всякого роду погроми, бешкети й непорядки будуть безмилосердно придушуватися всіма засобами, які мається в розпорядженню Комітету, аж до вживання збройної сили; 2) всякі прояви контрреволюційної аґітації, спроби нацькувати одну частину населення на другу й підбурити до безпорядків на ґрунті харчових трудностей будуть рішуче подавлятися й виновні понесуть найтяжчу кару; 3) в цїли охорони спокою в краю забороняється, до часу скасування цієї постанови, зібрання й віча під відкритим небом і всякі ніші виступи на вулиці; 4) всім властям на Україні пропонується вжити всіх засобів, які є в їх розпорядженню, до непохитного виконання цієї обовязкової постанови. Комітет певний в тім, що населення краю зуміє оцінити серіозність становища й прикладе всіх сил до охорони революції та спокою краю".

„В міській Раді. Надзвичайне засідання 26 жовтня відкрилося промовою голови ради Дрелінґа, в якій він висловив певну надію, що більшість Ради стане на боці тимчасового уряду в його боротьбі з анархістичним виступом большевиків.

„Д. Антонович (укр. с.-д.) яко член президії висловив свій жаль, що голова відкрив засідання вузько-фракційною промовою. Президія повинна бути безсторонньою, особливо в такий час. Яко представник укр. соц.-дем. фракції ся / Раді Д. Антонович заявив, що українські соц.-демократи не большевики й не меньшевики й на їхню сутичку дивляться як на фракційну незгоду. А коли в цій незгоді доходить до зброї, то ми вважаємо своїм обовязком пильнувати, щоб цим не покористувалися панове справа. Вся власть мусить належати Краєвому Революційному Комітетові Центральної Ради, а на території міста Київа власть належить до Міської Ради, яка мусить оборонити тут завойовання революції. Комітет Міської Ради мусить домагатися місця в Краєвім Комітеті, а він уже може дати свого комісаря в міській.

„Есери, меньшевики й кадети (конст.-демократи) гаряче обстоювали піддержку тимчасового уряду та пристрасно нападали на большевиків. Рафес у довгій промові висловився за те, що Бунд ні в якому разі не може піддержувати тимчасового уряду, що Україна має щастя мати Центральну Раду, яка опирається на широкі маси селянства, чого ніде в Росії немає. Коли Центральна Рада може поширити свій вплив на девять ґуберній замісць пятьох, то ми можемо цьому тільки радіти.

„Чорна сотня висунула всю свою артилерію — Шульгіна, Савенка, Бугаєвського. Ці панки силкувалися закидати брудом Центральну Раду та кликали до анархії, до непослуху Революційному Комітету. З чорносотенною промовою виступив між иншим росс. соц.-демократ Незлобін*), кинувши інсинуацію, ніби Центральна Рада хоче зірвати Установчі Збори.

„На предложену резолюцію есерів українська с.-дем. фракція пропонувала не торкатися відношення Ради до конфлікту тимчасового уряду з большевиками та в голосуванню над цією частиною резолюції участи не брала. В тій же частині її, котра пропонувала закласти комітет ратунку революції на території Київа, фракція внесла пропозицію вибрати шістьох членів Ради з участю представників Ради Робітничих і Салдатських Депутатів та комісаря Краєвого Комітету Центр. Ради. Міська Рада висловила бажання, щоби начальник Київської Округи погоджував свою діяльність з волею Краєвого Революційного Комітету.

*) Голова Київського Совєта Робітничих Депутатів. — В. К.

„Відношенне Укр. Ц. Ради до повстання большевиків у Петрограді.

„На засіданню Малої Ради 26. жовтня укр. соц.-револ. М. Ковалевський запропонував отсю резолюцію, підтриману укр. соц.-дем. Ткаченком, в справі повстання большевиків: „Визнаючи, що влада в державі, як і в кожнім окремім краю, повинна перейти до рук всієї революційної демократії, уважаючи недопустимим перехід всієї влади виключно до рук робітничих і салдатських депутатів, котрі являються тільки частиною зорганізованої демократії, Українська Центральна Рада через це висловлюється проти повстання у Петрограді".

„В дебатах над резолюцією Рафес вимагав, щоб Мала Рада висловила рішучий осуд повстання большевиків і заявила, що буде боротися з піддержкою його на Україні. М. Ткаченко приняв другу частину поправки, що-ж до осуду повстання, — українська соціял-демократія не може його ухвалити, бо це значилоб, що в повстанню винні тільки большевики, тоді як в далеко більшій мірі винен тут комітет тимчасовий уряд з його клясовою буржуазною тактикою та імперіялістичним затягненням війни.

„Проти голосів, головним чином російських соціял-імперіялістів, Мала Рада відкинула осуд повстання. Відкинено також поправку російського есера Саражева, де говорилося про „навязування большевиками волі меньшости демократії — всій демократії". Мала Рада приняла резолюцію Ковалевського і Ткаченка. Ця резолюція, як каже Касяненко в „Робітничій Газеті" з дня 4 листопада, „вимучена" була бундовцем Рафесом, підосланим контр-революційним Квєнцінським для розколу демократії України. Рафес домагався далі, щоб повна Рада підтвердила ту резолюцію, але до сього вже не прийшло, ситуація скоро вияснилася в бік кооперації Ради з большевиками.

„Наслідком приняття Радою повищої резолюції вийшов з Малої Ради провідник большевиків Г. Пятаков з словами: „Коли ви будете гинути під ударами російського імперіялізму*), ми будемо з вами, зі зброєю в руках".

„Тактикою Українців було, що доки не знати, чим і як скінчиться петроградське повстання, муситься обєднати всі сили демократії, щоб взяти в свої руки військову силу й не допустити вжитку її проти себе. Для того створено Краєвий Комітет охорони революції під кермою Ради та втягнено туди большевиків. Та на засіданню Малої Ради 26 жовтня згоду розбито. Большевики вийшли. Разом з тим почали кружляти чутки про сепаратний виступ большевиків. Українці, уважаючи для себе виступ передчасним, почали вживати заходів, щоби не допустити до проливу крови.

„Розгром Ради робітничих депутатів.

„Проти Краєвого Комітету охорони революції на Україні рішуче виступив штаб округи, на чолі з новопризначеним поза плечима Ради начальником округи Поляком ґенералом Квєцінським і комісаром при окрузі, Українцем ренеґатом Кірієнком. Опираючись на школи юнкерів і прапорщиків та на козаків, постановив штаб кровю залити всяку спробу революції. На поміч собі викликав штаб з фронту ще деякі козачі части, чеськословацький батальон і кілька, так званих батальонів смерти, вірних скинутому правительству. Краєвий Комітет охорони революції проголосив штаб розпущеним. Очікуючи допомоги з фронту, штаб вирішив розправитися з Радою Робітничих Депутатів, провід якої спочивав в руках большевиків.

*) Прийшовши до влади, Пятаков став найбільшим ідеологом російського імперіялізму і нищення всього українського. — В. К.

Дальше буде)

CHILDREN OF THE MEMBERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

ASK YOUR FATHER TO INSURE YOU IN THE JUVENILE DEPARTMENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION. YOUR PARENTS WILL BE INSURED FOR ANY ACCIDENT TO YOU, AND YOU WILL RECEIVE THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE.

„СПРОСТОВАННЄ ДРУКАРСЬКОЇ ПОХИБКИ.

У редакційній статті **„Протести проти польського засуду"**, яка була друкована в попереднім числі „Свободи", у другій шпальті, 5 стрічка згори, слово „підтримуючи" треба замінити словом **„підриваючи"**.

1. маляр: Знаєте, той Крупецький насміхається з моїх малюнків. Каже, що не представляють ніякої вартости.

2-гий маляр: Не робіть собі нічого з того. Він не має ніякої власної думки. Повторяє лише це, що всі говорять.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ОДНА ЧУЖА ОРІЄНТАЦІЯ.

Тутешні представники Микити Шаповала виписують довгелезні статті в обороні бувшого міністра земельних справ на Україні за часів Директорії. Головним арґументом у них є те, що Шаповал перший з Наддніпрянців виступив проти польонофільської політики уряду У. Н. Р., та перший же таки проти Поляків. Очевидно, могло статися й навідворот. Але що це за заслуга така, бути ворогом нашого ворога? Та не варто над таким питанням спинятися, бо тільки ес-ери і можуть додуматися до такого арґументу.

Перебуваючий нині в Америці п. Григорієв, такби мовити, відбиток самого Микити, ідить по „городах та весях" і прочитує якісь лекції. Говорить про потребу освіти для українського народа та вихвалюється досягненнями на культурнім полі в Празі. Хто почує такі перехвалки компанії Шаповала, тому може все те видаватися справді чимось дуже поважним, заслуговуючим на подив. Виходилоби, що Українцям треба мати велику любов і до пана Шаповала й до Чехів за їх попиранне української освіти. Тимчасом про українську освіту читаю в одній закарпатській газеті таке:

„Закарпатська Україна поділена на Пряшівську і Прикарпатську Русь. І та і друга частина гниють, а не процвітають. Одну з них чехізують, а другу словачать. На Підкарпатській Русі є 18,000 чеських урядовців; вони мають свою ґімназію, горожанські школи і багато чеських шкіл. В Пряшівській Руси, де живуть 200,000 Українців, нема ні одної школи не тільки українською, а навіть і місцевою мовою. Тут ґвалтовно переводиться словакізація".

Таке пише закарпатська ґазета. Чи пани викладачі з групи Шаповала читали про те? По щож хвалитися якимись заслугами? Кому потрібний „робітничий університет"? Хіба самим орґанізаторам, та Чехам, яких таке діло ні болить, ні свербить.

Пан Микита Шаповал і Ко. перехваляються, що вони користуються впливом та повагою в самого Масарика. Колиж так, то як вони сміють затулити очи на безправства „братів словян"?

Але в п. Шаповала й Ко. відповідати на питання нема часу. Їм більше важне орґанізувати Московщину, „без якої тяжко буде Україні". Для них важний „Союз на Сході Европи, а не горстка Українців, до яких треба прикласти роботи та терпіння.

А може пани Шаповали не хочуть конфлікту з Москалями, що ведуть свою аґітацію на Карпатській Україні?

Все можливе. Коли було можливе перекидання Шаповала від Директорії до комуністів, а відтак назад, то чому неможливе бажання не втручатися у „внутрішні" московські справи" на Прикарпатській Україні? І ще одно треба сказати: Сміється верша з болота, а сама в болоті. Накидається М. Шаповал на Петлюрівців з „Тризуба" за польонофільство, а сам і пальцем не рухне і слова не вимовить проти денаціоналізування найбільше темної частини нашого народа. А головне, находить собі однодумців і зпоміж української еміґрації в Америці.

Щирий український націоналіст мусить однаково осудити московську орієнтацію всяких Вістий, польську „Тризубів" і „Руських Селян" та чеську „Федералістів Сходу Европи".

Самостійник.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Закінчення року в українській народній школі.

Українська народня школа, яка міститься в будинку української православної парохії при 14-ій улиці в Ню Йорку, закінчила перший рік свого істновання двома дитячими іспитами і шкільним концертом.

В четвер, 28. червня ц. р., між годиною 7 і 9 вечером, відбувся іспит шкільної дітвори з І. кляси, а в пятницю, 29. червня, в тім самім часі — іспит II., III. і IV. кляси. В суботу вечером, 30. червня, між годиною 8 і 10, уладжено заходом шкільної управи концерт, на якім продукувалися школярі і школярки згаданої школи та дитяча орхестра зі школи проф. М. Гайворонського.

На іспиті в І. клясі дітвора під проводом свого вчителя Осипа Стеткевича пописувалася перед зібраними гостями читанням, оповіданнем, писанням на таблиці диктованих самими школярами і гостями речень та співом і відповідними декляміяціями. Вірші говорили отсі діти: Олена Боднар, Іванна Гулягроцька, Василь Заразка, Ольга Каришин, Анна Курчій, Семен Курчій, Іван Куцик, Петро Ланда, Ева Музика, Марія Музика, Мирослав Петрух, Анна Редчук, Стефанія Тураш, Анна Филипів, Емілія Хитрик і Ольга Тисаровська. Коротеньку промову до присутних гостей виголосив відзначаючий школяр Стефан Дроботій.

Подібний іспит відбувся і в трох дальших клясах названої школи (учитель О. Стеткевич). Тут дітвора, крім читання, оповідання, писання на таблиці і співу, пописувалася ще своїм знанням української граматики, історії й географії. Декляміували отсі школярі і школярки: Михайло Бриґідир Микола Ганчар, Іван Ґораль, Григорій Ґуда, Пилип Ґуда, Зенон Дембіцький, Ольга Дембіцька, Іван Дубляник, Броніслава Жуковська, Вікторія Жуковська, Петро Кузьма, Іван Мартинович, Іван Олексин, Іван Пшик, Софія Семан і Стефанія Семан. Відповідну промову до гостей сказав ученик IV. кляси Василь Ґуда.

На концертову програму (в суботу) зложились ось-які річи: 1) Промова до дітей і старших — виголосив редактор „Свободи" Ом. Ревюк; 2) Діточий хор відспівав чотири пісні: „Школяре, школяре", „Ой у полі могила", „Кукукуку" і „Гори сині"; 3) Орхестра проф. Гайворонського відограла два кусники; 4) Стефанія Тураш (уч. II. кл.) віддеклямувала вірш „Люблю", а Стефанія Семан (уч. II. кл.) — „Наш пропор"; 5) Діточий хор відспівав чотири пісні: „Не зазуля в лісі затужила", „Ой летіла зазуленька", „Ой чависли чорні хмари" і „Гей Січ іде"; 6) Скрипкове соло відограла учениця проф. Гайворонського Степанія Ковалко; 7) Броніслава Жуковська (уч. III. кл.) віддеклямувала вірш „Хто є пічим?", Михайло Бриґідир — „Осляча натура" й Іван Пшик — „Мій рідний край"; 8) Діточий хор у супроводі орхестри відспівав дві пісні: „Темна нічка" і „Люба ластівочко!"; 9) Микола Ганчар (уч. II. кл.) виголосив до численних гостей ось-таку промову:

Достойні Гості!

Нинішним скромним концертом ми закінчили свій шкільний рік в українській народній школі в Ню Йорку. Як випав наш шкільний попис — се вже не наша річ судити, але просимо приняти запевнення, що нинішний вечір, наше глибоко в наших дитячих серцях шкільне свято, є запишеться цях. Ми ще малі дітваки, але вже розуміємо добре, хто нас любить і нам добра бажає.

Найбільші наші приятелі — се наші любі родичі, котрі нас до сеї української школи посилали, щоби ми в ній навчилися любити і шанувати все те, що вони самі ще з малку полюбили.

Другі наші приятелі — се поважні урядники нашої школи, котрі не жалували свого труду і гроша, щоби ту нашу школу на відповідній висоті задержати.

Треті наші приятелі — се українська православна парохія в Ню Йорку і її примірний душпастир, котрі нашу школу в своїм будинку безплатно примістили, безкорисно свою салю на наші концерти відступали, а крім того ще й за нашою школою щиро аґітували.

Четверті наші приятелі — се наші учителі, а особливо Винсокоповажаний Пан Професор Гайворонський, котрий зі своєю славною орхестрою вже нераз на наших концертах зовсім задармо виступав, щоби морально і матеріяльно нашу школу піддержати.

Пяті наші приятелі — се ті щирі Українці й Українки, котрі по своїм силам нашу школу в кождій потребі підпомагали.

Бачите, шановні гості, які то ми щасливі: скільки то ріжних приятелів ми маємо! Хоч ми нераз у своїм нерозумі вам чимнебудь докучимо, то все таки ви нас любите; любите, бо вірите, що ми виростемо вам на потіху, а нашому народови на славу. Дай, Боже, щоби воно так сталося, щоби ви ніколи не жалували свого для нас труду і прихильности!

Дякуємо вам, наші дорогі гості, за те, що ви до нас на наше нинішне свято прибули, і за те, що своїм приміром заохочуєте нас до щирої і чесної праці. Ви підпогагаєте нас, молоденьку українську громаду, а ми за те станемо колись у пригоді вам, старшій українській громаді.

На закінченне я в імени всіх дітей сеї нашої школи підношу щирий і грімкий оклик:

Слава українській народній школі в Ню Йорку!

Слава нашій українській громаді в Ню Йорку!

Слава всій Соборній Україні!

Слава!

Слава!

Слава!

Трикратний оклик „слава" повторила з великим одушевленнем присутна в салі шкільна дітвора.

На обох іспитах і на концерті було доводі людей (хоч тепер літня горяча пора!), а се найліпший знак, що наша школа в Ню Йорку, яка належить до Обеднання, має у громадян симпатію. Шкільний уряд, батьки дітей і спорий гурток тямучих людей хочуть, щоби їх рідна школа станула на висоті своєї задачі і тому вже заздалегідь ладяться, щоби по вакаціях записалося до неї як найбільше української дітвори. Щасть, Боже!

Один з батьків.

VOICE FROM HOME

НОВІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ БРУНСВІК

59039 ГАМАЙ КІЦЮ (полька) Андрій Цибульський
ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ сольо на гармоні

59054 ОЙ ДУБ, ДУБА Петро Гурський
ЖУРО МОЯ, ЖУРО з Парубками

59055 ПЯНИЦЯ—БЛУДНИЙ СИН Петро Гурський
НІЧ НА УКРАЇНІ з Парубками

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНІ РЕКОРДИ

57011 ЗАЗУЛЯ ВАЛЬЦ (вальц) Міська
ТАНЕЦЬ ЛЮБОВИ (вальц) Банда

58092 СМЕРТЬ МАРҐАРЕТИ, з опери Мефістофеля
НОРМА-ОВЕРТУРА, з опери Норма
Орхестра ді Армонікa ді Брунсвік

УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ, ВИДАНІ ПОПЕРЕДНО

59030 ЧИГИРИНСЬКИЙ ГОПАК (Гопак)
МЕТЕЛИЦЯ (Танець)
Українська Орхестра Корнієнка.

59038 ГОРЕ НАМ З БАБАМИ (комічний скеч)
СТЕПАН В АМЕРИЦІ (комічний скеч)
С. Сарматів і Ансамбль.

59040 ЯК ПЩИЛА Я ПО СУНИЦЯ У ЛІС
М. Машір і Басманів.
ЧОГОЖ ВОДА КАЛАМУТНА (пісня Наталки)
Марія Машір, сопран.

59043 ХВИЛЯ — ВАЛЬС (вальс)
ВЕЧЕРНИЦІ (нотпури)
Українська Дута Орхестра.

59048 ЛЕСҐІНКА Кавказька
КАВКАЗЬКА МЕЛЬОДІЯ. Орхестра

59051 КНЯЗЬ РЕВУХА (народна пісня)
ГЕЙ НЕ ДИВУЙТЕ (народна пісня)
Київський Квартет.

Всі Рекорди 10-цалеві, коли інакше не означені.

Всі 10-цалеві рекорди 75 ц.
Всі 12-цалеві рекорди $1.00

„ДВА ГАРНІ КАВАЛКИ НА КОЖДІМ РЕКОРДІ БРУНСВІК".

BRUNSWICK-BALKE-COLLENDER CO.
623 WABASH AVE. CHICAGO, ILL.
799 SEVENTH AVE., NEW YORK CITY,
358 BAY STREET, TORONTO, Canada

Panatropes · Radiolas · Records
Brunswick

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ДЖЕМЕЙКА, Н. Й.

Звіт Комітету Допомоги для села Помоняти, пов. Рогатин.

Заходом Комітету Допомоги нашому рідному селу улаштовано баль з представленням „Поцілунок Юди" на ціль будови Українського Народного Дому в Помоняти.

Чистий дохід виносить $149-15. Перед тим зібрано добровільними датками $380.00. З того вислано до краю $250.00. Поштова оплата $5.00.

Отже на руках касієра лишається разом $274.15, які будуть вислані зараз по отриманню відповіді про попередню пересилку.

За комітет:

Кирило Буняк, секретар.

ПОЗІР! PLAINFIELD, N. J. ПОЗІР!
ЗАХОДОМ ТОВ. ім. І. ФРАНКА
відділ 372 Укр. Нар. Союза
— устроюється —
ДРУГУ ТОВАРИСЬКУ
ЗАБАВУ
(ПІКНІК)
ПІД 101-ЛІТНІМ ДУБОМ
ПРИ OLD RARITAN ROAD
У ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ.
В НЕДІЛЮ, 15. ЛИПНЯ 1928 Р.
Початок в год. 1-ій попол.
Вступ 25 центів.
Знамениті напитки й закуски.
Просимо всі дооколичні Товариства і Братства У. Н. С. і У. Р. С. о численну участь, а забавимося як одна родина під тином здорового дуба.
Дохід зі забави в цілости на будову У. Н. Дому в Плейнфілд. 156,60,2
Дорогоказ: Їхати Park Ave. до Maple Ave., опісля Maple Ave. догори аж на місце забави. При Maple Ave. будуть на правій руці прапорці.

ПОМЕР 126-ЛІТНІЙ СЕРБ.

В селі Зубич (в Боснії) помер тамошний селянин Мато Франчіч, проживши 126 літ. Найстарший той Серб був тричі жонатий. З першою жінкою жив 13 літ, з другою 40, а з третьою 8. Оставив вісім дітей, з яких наймолодша „дитина" має 42 роки. Старий Франчіч був справжній силач, а ще боялися його навіть, як уже був старцем. До смерти мав усі зуби здорові і сильні. В день смерти ще, як звичайно, вийшов на досить високу гору з люлькою в зубах. Вечером, як клався спати, сказав, що чується змучений. Потім заснув і вже не пробудився. Рано найшли старця в ліжку в поставі, в якій звичайно спав.

ПОЗІР! ТРОЙ, Н. Й.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКР. ГРОМАДИ в ТРОЙ, Н. Й.
— відбудеться —

ВІДЧИТ

В ЧЕТВЕР, 12. ЛИПНЯ 1928 Р.
(Thursday, July 12th, 1928)
(на свято Петра і Павла)
В УКР. ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ,
THIRD & MONROE STS.
Початок в год. 7.30 вечером.

Відчит із тему ЦЕРКВА І ДЕРЖАВА виголосить п. Василь Сенстун, що приїхав з Канади та обходить з своїми відчитами Америку.

Імя п. Сенстуна знане широко між Українцями в Канаді і Америці як основателя інститутів ім. Петра Могили і орґанізатора української православної церкви в Канаді та голови партії Українських Самостійників.

На відчит проситься всіх Українців з Трою, а також з Watervliet, Cohoes, Amsterdam, Herkimer, Hudson, без ріжниці їх переконань і приналежностей. — **Комітет.** 156-7

ХТО БУВ

В МИНУВШУ НЕДІЛЮ В СІЧОВІМ БАЗАРИ В НЮ ЙОРКУ З ПРОВІНЦІЇ.

М. Ясіновський з Гнідець, Н. Г., з 10-літним сином музикантом, котрий грає на тромбон, батько на цимбали, а брат Каспер на скрипку; мають приняя грати на рекорди, ручать, що збігують Гуменюка.

А. Романчук з Біком, Н. Й., спеціяльно за рекордами.

Й. Цибух з Лузерн, Па. Радиався, чи можна би отворити там такий стор, щоб Українці мали все, як тут мають.

Гнат Мартинюк з Йонкерс, Н. Й., купив деск для свого хлопця. Хоть таке він міг набути в Йонкерс, але, каже, „лучше в свого".

І. Хованець і Й. Дмуховський з Пасейк, Н. Дж., два тенори, ліричний і драматичний, оба мають гарні пісні до наспівання на рекорди.

С. Мисак з Джерзи Ситі, Н. Дж. Набрав цілу купу рекордів і замовив ще бі нове радіо вставити до Його ґрамофона.

Н. Якимів з Картерет, Н. Дж., (бучер бой), замовив для свого боса стінні календарі на рік 1929, котрі Січовий Базар видав.

Н. Мельник з Сиракюз, Н. Й., з дочкою. Накупили звійок на піяно і ноти та пішли оглядати місто.

А. Ковальчук з Гавлей, Па. Приїхали автом спеціяльно по лемківське весілля. Місяс Ковальчук, коли тухала рекорди, то плакала, як в краю на весілю.

Н. Швець з Рачестер, Н. Й.
А. Мамчак з Терміла, Конн.
Д. Лобузний з Куртіз Бей, Мд.

Записала Галя Тимецька.

Babies Love It

For all stomach and intestinal troubles and disturbances due to teething, there is nothing better than a safe Infants' and Children's Laxative,

MRS. WINSLOW'S SYRUP

НОРТ ДЕТРОИТ, МИШ.

Шкільний концерт.

В неділю 17. червня с. р. в салі Української Нар. Школи при 12340 МкКей Стріт по ініціятиві Шкільного Комітету та під орудою місцевого учителя п. І. Кривого відбувся святочний концерт в память 12. роковин смерти нашого геніяльного поета і письменника Івана Франка.

Програма почалася вступним словом п. І. Кривого, який коротенько зясував ціль та значіння такого свята, після чого діточий хор виконав кілька пісень. Під час співу „Ви жертвою в бою" присутні встали з місць на знак пошани до великого поета.

Соля і дуети зміялися орхестрою школи під управою п. Гевуся.

Декламації тай взагалі усі точки відповідали дійсній торжественности свята. Закінчився концерт рефератом про життя і творчість Івана Франка, відчитаним п. І. Івапчуком.

Учасник свята.

УВАГА! НЮ ЙОРК, БРУКЛИН! УВАГА!
Двадцять Злучених Товариств міста Ню Йорку і околиці
УЛАШТОВУЮТЬ
ВЕЛИКИЙ ПІКНІК
в неділю, дня 8-го липня 1928 р.,
в ULMER PARK, FOOT OF 25th AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
ПАРК ОТВОРЕНИЙ ВІД ГОДИНИ 11-тої РАНО. ВСТУП 50 ЦЕНТІВ.
Запрошується всіх українських робітників і робітниць прибути громадно на цей ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК і провести весело час між знакомими. 155-6
ПЕРШОРЯДНА КАПЕЛЯ МУЗИКА ПІД УПРАВОЮ СЕРБИНСЬКОГО.—СМАЧНІ ПЕРЕКУСКИ.
ОСВІЖАЮЧІ НАПИТКИ. РІЖНІ ЗАБАВКИ. БАГАТО НЕСПОДІВАНОК.
ДОРОГОКАЗ: Take 1st ave B. M. T. Subway Station „West End Line" Coney Island Train and get off at 25th Ave. Station, Brooklyn, N. Y. Park at right hand. — Fare 5 cents only!

ВЕЛИКА БОРОТЬБА
Владек ЗБИШКО
ВЕЛИКИЙ ПОЛЬСЬКИЙ СИЛАЧ
— проти —
ІВАНА ЗЕЛІЗНЯКА
ВЕЛИКОГО УКРАЇНСЬКОГО СИЛАЧА.
Збишко поставив $1000, що положить Залізняка два рази в одній годині.
БУДУТЬ БОРОТИСЯ ЩЕ ТРИ ПАРИ.
В СУБОТУ, ДНЯ 7-ГО ЛИПНЯ 1928 РОКУ
В ГАЛІ PIONER CLUB
155 Іст 24. улиця, межи Лексінґтон і 3-ю Евню, Ню Йорк, Н. Й.
Тікети по $1.00, $2.00 і $3.00.
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕР.
ЖАН ПФЕФЕР, менаджер.

Feen-a-mint
The Laxative You Chew Like Gum
No Taste But the Mint
At Druggists—15c, 25c

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається перетрудженнями „аборактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепоручує спадкові справи; полагоджує старокраєві, нотаріятні і проч справи. 191—

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під число
67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 6072.

ВДАВАЙТЕСЯ ДО
DR. ZINS' СПЕЦІЯЛІСТИ
Помагаю скоро в нервових і шкірних недугах, хронічні нарости, загальне ослаблення, нирок, ревматизм жолудок, внутрішні хороби та грудні Без ріжниці, як довго хоруєте, я можу помочи вам. Оплати умірковані. Години пацієнта переводжу особисто.
Поради і огляднини даром.
DR. ZINS
Спеціяліста. Основ. 28 літ.
110 EAST 16th ST. N. Y.
между 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно 9—8 веч. Неділя: 9—4 попол.

Др. А. Л. СНЗАР.
Доктор і Хірург, Спеціяліст у всіх хоробах і операциях від очий, ух, носа і горла. Найновійша метода зжиткови і курації.
127 E. 84th ST., NEW YORK, N. Y.
между Park і Lexington Aves.
Години: 10. до 12. рано, 6. до 8. вечер
Неділя: 10. до 1. попołудни.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Жительмирського заведення народів Київського Зайцевського шпиталя.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, N. Y. New York.
Tel. Orchard 8121
ПОРАДИ І ПОМІЧ.

ПАТЕНТИ
BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.
Пишіть по Описи і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку Ми висилаємо, за жадання, даром Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і пришлеть нам шкіц і опис до переглядання, щоб заобезпечити ваші права сейчас.
Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

ПРОФ. N. J. ROSSETTI, ЙОГО ЗІЛЛЯ І НАУКОВИЙ ДОСВІД
Покінчить вашу хоробу сим новим способом. Жодних лікарств, діет не треба, лишень зілля і наукова опіка. Оточні дати вам повну satisfaction. Без ріжниці, що ви пробували, або що вам бракує, прийдіть і попробуйте його зілля, а здиветеся результатам які осягнете з него. 152,4,6
Prof. N. J. ROSSETTI,
610 FRONT ST., MINERSVILLE, PA.
Обіцові години: Денно від 9. до 12. і до 7. Неділя від 10. рано до 1.

І КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТ- ПОВИННА НАХОДИТИСЬ „ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЗІ СПОРТУ Й ТИГІЬНИ.

У Пайонірс Спортинг Клоб відбулися в суботу, дня 30. червня, великі змагання професійних борців, у котрих між іншими виступав український борець Іван Залізняк.

Противником його був французький борець Деглен. Залізняк зробив його в 54 секунтах.

Комендант борбиштва заявив, що Владек Збишко визвав Залізняка на боротьбу і зложив 1,000 долярів як заклад, що положить Залізняка 2 рази до години. Залізняк приняв визов, згодився, чобі боротьба відбулася в суботу, 7. липня, в тім самім місци.

—o—

КАВА І ЗДОРОВЛЯ.

Згори треба зазначити, що на питання: пити каву чи ні, годі відповісти „так" або „ні". Можна порадити лише золоту середину. Лише кілька випадків є таких, що правдивої зернистої кави не вільно пити, або можна пити дуже обережно.

Важне є, чи кофеїну, яка є в каві, споживаємо саму, чи разом із іншими сирими продуктами.

Ще богато сперечаються в справі впливу кави на травлення, на жолудок і на кишки. Одні кажуть, що кава помагає травленню, інші навпаки. Треба зазначити, що кава, як і інші страви (прим. молоко або овочі) для одних є шкідна, для інших ні.

Тому теж лікарі приписують деяким пацієнтам каву, як побуджуючу травлення і напевно часто з добрим успіхом. Але приміром в Єгипті, Каірі часто трапляються жінки, що нездужають на травлення, хоч, як відомо, пють каву. Самособою, що коли лікар лічить хорого, порадить йому пити каву, то тут відграє теж значну ролю суггестія. Не треба забувати, що кофеїна збільшує натиск крови.

Хто хорий на ревматизм (костолім), не повинен пити кави і чаю. Також при недомаганнях нирок.

Дуже важне є ділання кави на нервову систему, себто на мозок і решту цеї системи.

Що кава часом впливає на сон, це є відомо. Але й це залежить від особи. Є навіть сильні люди, які після того, як випили в 6-ій годині вечером склянку кави, не можуть уже вночі спати, а іншим це нітрохи не шкодить.

Люди, яких нервова система більше хвилюється, не повинні пити кави. Іншим нервовим, неврастеніком, пригноблених не все треба заборонити пити каву. Часом вона може бути їм навіть помічна. Рішати про це повинен лікар.

Для здорового кава може бути шкідливою лише тоді, коли не її забогато. Кілька горняток молочної кави зовсім не можуть зашкодити. Люди, що ніколи не пили кави, можуть пити її лише дуже обережно. Дітям краще не давати кави.

З „отруї": алькоголю, нікотини, кава є ще найменше небезпечна. Навіть алькоголь, нікотина, в дуже малих скількостях не шкодить декому. Хто боїться пити справжню каву, може пити имітацію, де вона не має з кавою нічого спільного. Є теж кава, з якої штучно витягнуто кофеїну, але всетаки вона має в собі трохи кофеїни (0.006 грамів кофеїни на 7 десятих літри, себто на дві філяжанки кави).

Кава завоювала собі весь світ і вже нема такої сили, щоби люди відучилися зовсім пити її. Деякі вчені твердять, що кава, як напиток, знана була вже в старину. Учений Гаєр докаже навіть, що згадка про каву є вже в Старім Завіті. Інші кажуть, що люди навчилися пити каву щойно в 10-ому столітті після Хр. Черед кіз (інші джерела кажуть, що верблюдів) наїлася овочів із кавових корчів, що росли дико, тай стали такі живі і веселі, що скакали і не спали цілу ніч. Пастух розказав це ігуменові арабського монастиря. Ігумен здогадувався, що то може бути насільном поживи, перешукував околицю тай так натрафив на зерятка кави.

—o—

ВІДОЗВА

до односельчан села Вербиці, повіт Бібрка, Галичина.

Дорогі Земляки!

Богато вже подій перенесло наше село. Пережили світову війну, українсько-польську, а тепер мусимо звикати гнутися під ляцьким панованням, але якось боремося з лихом. Тепер нове нещастя навістило наше село рідне село. 3. червня 1928 року страшна пожежа підчас бурі знищила 30 господарств, а люди лишилися без притулку й кусника хліба і простягають до нас свої помучені руки за допомогою.

Отже ми не повинні оставатися глухими до просьб наших братів. Ми знаємо, що голодного треба нагодувати, а нагого убрати і тому ми, американські Українці в Джемейці, зорганізували допомоговий комітет, котрий займається збиранням добровільних жертв.

До комітету увійшли: Іван Атаморів, Онисим Александрович та Максим Поштоляк.

Дорогі земляки! Страшна вістка повинна зворушити не тільки односельчан, але й більший загал. В нього горить любов до краю і своїх братів, то певно не відмовиться дати жертву, щоби помогти нещасним у їх нужді.

Жертви просимо слати на адресу:

John Atamoviv,
147-26 105th Ave.,
Jamaica, N. Y.

Комітет:
Іван Атаморів,
Онисим Александрович,
Максим Поштоляк.

—o—

— Як бизнес?. Багато шиффкарт продаєш?

— Тепер організую нежонатих торожан.

— Навіщо?

— От голова! Їхатимуть до Европи й женитимуться, а пізніше будуть привозити сюди. От тобі й бизнес.

НАЙНОВІЙШІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ
ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ:
ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука. Ціна ..... 40 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (Читанка для II. кляси) М. Матвійчука. Ціна ..... 45 ц.
БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ, о. д-ра Я. Левицького. Часть I. старий завіт, часть II новий завіт ..... 85 ц.
КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипякевича ..... 50 ц.
ТРЕТА КНИЖЕЧКА, М. Матвійчука ..... 60 ц.
ШКІЛЬНИЙ СПІВАННИК, у двох частях, Др. Ф. Колесси 75 ц.
Повисші книжки будемо висилати тільки за одержанням належитости, а з огляду на їх низьку ціну нікого опісту давати не можемо. — Замовлення слати на адресу:
„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

До Америки
СПРОВАДЖУЄМО сейчас жінок, мужів і дітий навіть до тих, що І НЕ МАЮТЬ ПОРОЖЕНСЬКИХ НАПЕРІВ.
ДОЛЯРИ посилаємо по зниженій ціні ПОСЛІШНО і ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на послідній почті в краю.
АТЕСТАЦІЯ нотаріяльних документів та полагоджування СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ. Контракти, пов'язаєся, афідевіти, паспорти та перміти.
Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжні БИЗНЕСИ по дуже приступних цінах.
ВИШУКУЄМО назви кораблів і день приїзду до Америки.
Голоситься у всіх справах до нашого НОТАРЯЛЬНОГО ОФІСА по совісні поради та реальну услугу.
S. KOWBASNIUK
277 E. 10th STREET, (між 1-ою і Евню А), NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК

ВАМ ОПЛАТИТЬСЯ РОБИТИ З НАМИ ІНТЕРЕС. — ЧОМУ?
Columbia
БО МИ Є ТОЧНІ, УСЛУЖНІ І МАЄМО НАЙБІЛЬШИЙ
ВИБІР РЕКОРДІВ
НОВІ УКРАЇНСЬКІ КОЛЮМБІЯ РЕКОРДИ
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон, з акомп. орхестри.
27134F (Слабість. (Біля то штоф.
ПЕТРО ОРДИНСЬКИЙ, барітон, з акомп. орхестри.
27135F (Віє вітер. (Думка про Морозенка.
УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА; сопрано наша Роза Краснівська.
27136F (Сапуха бе і плякати не дає. (Кум до куми. — Евген Жуковський, барітон.
УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА; барітон Евген Жуковський і наша Роза Краснівська.
20009F (Українське весілля в Америці, часть 1. (Українське весілля в Америці, часть 2.
70007F (Український баль в Америці, часть 1. (Український баль в Америці, часть 2.
УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА. Барітон Евген Жуковський.
27128F (Заяць жених. (Танець з міх Львова
УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА. Барітон: Е. Жуковський, сопрано: наша Роза Краснівська.
12" $1.25
70007F (Український баль в Америці (Часть 1. (Український баль в Америці (Часть 2.
УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА зі співом.
70006F (Парубки в корчмі, Часть 1. (Парубки в корчмі, Часть 2.
ЗЛОЖИВ І ВІДГРАВ СОЛЬО СКРИПКОВЕ, П. ГУМЕНЮК.
10" 75 ц.
27115F (Попрязнет, Часть 1. (Попрязнет, Часть 2.
12" $1.25
70005F (Празник, Часть 1. (Празник, Часть 2.
УКРАЇНСЬКА СІЧОВА ОРХЕСТРА „СУРМА".
10" 75 ц.
27122F (На городі сурми грає, Січ (вий марш
(Марш Січовського
27123F (Аркан, Гуцульський танець (Кучерява Катерина
УКР. ОРХЕСТРА ЗІ СПІВОМ.
27129F (Бандуристи (На спокості
КОЛЮМБІЯ ОРХЕСТРА.
12076F (Розбите серце, Вальц (Гоєка, Вальц
УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ЛІРА" з акомп. орхестри.
27125F (Верховина (Де Дніпро наш
27126F (Ой, у полі нивка (Ой, у лузі
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон з акомп. орхестри.
27124F (Спорт Американський (Історія з зиротами.
27107F (Від початку до кінця (Пише мене жінка
27111F (Лихо (Пів правди
27114F (Синочок (Образований
27116F (Комедія, тай годі (Вуйко з Пенсильвані.
МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, барітон з акомп. орхестри.
27106F (Ой, ніде, ніде, чен-ніємо (Як почуєш в ночи (Д. Сонинського)
Співи К. КИРСТЕЙ, барітон, з акомп. органа і дзвонів.
27113F (Ой, любо-тай кохав (Казав мені батько
27127F (Ціцка волшне (Плотно успув
Д. МЕДОВИЙ, тенор з акомп. орхестри.
27130F (Така її доля (Карі очі
27121F (Дивлюсь я на небо (Ваш би я сандуру
Жадайте повного каталога українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Прийшліть спис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за посліплатою (C. O. D.). Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно. 110—
UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
6 EAST 14TH STREET, NEW YORK CITY
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

Ж. А. Р. Т. Д.
Жінка: Як гадаєш, ми недовго будови перед полудневою своєю хати і посадити фігове дерево?
Чоловік: Алеж ти обережна! Чи ти гадаєш, що нинішня мода буде вічною?

—o—

— Пане доктор, мій чоловік говорить через сон, чи не можнаби припинити йому якусь лікарською?
— Щобись зловилися говорити через сон?
— Ніщобись говорив виразніше.

—o—

Медові місяці. Сусідка чує крики на першім поверсі і бачить, як крізь вікно летять на подвіря тарілки, горшки і вазонки тай чаже до розмовляючої з нею знакомої:
— Видно, що ті пани з першого поверха вже вернули пошлюбної подорожі.

—o—

Господиня (до наймички): Ганю, але чи ти знаєш добре свого нареченого?
Наймичка: О, знаю добре, прошу пані! Не знаю ще лише, як називається і де мешкає.

—o—

Суддя (до обвинуваченого): А тепер що ви можете сказати на свою оборону?
Обвинувачений: Все — мені тут найясніший суд пригадує, що я зробив, алеж прецінь панове судді повинні приказуватися, скільки то ріжних річей я не зробив, а тоді може зрозуміють, яка я порядна людина.

—o—

— А ти чому на кулях ходиш?
— Я мав нещасливий випадок на залізниці.
— І вже не можеш ходити зовсім без куль?
— Лікар каже: „Так", адвокат каже: „Ні", то я слухаю адвоката.

—o—

— Що є з твоїм конем, що ти так мучишся коло нього?
— Не хоче тягнути і все їде назад!
— А то ти нездарий! І так мучитися надармо! Та запряжи коня в противний бік, назад головою!

—o—

Суддя: Хочете розвестися з вашою жінкою — а чи маєте якусь оправдану причину?
Клієнт: Дуже добру партію, пане судді!

—o—

Вона: Може я бігала за тобою!?
Він: Ні! Але лапка на мишці також не біга за мишами, а таки ловить їх!

—o—

Малий Славко боїться йти до лікаря вирвати хорий зуб. Його брат Олег хоче його потішити і каже: Діди Славку будеш мати чистити один зуб менше!

—o—

НА СЕЛІ. Професор: А чи знаєте, господарю, що то не здорово ставити стайню так близько хати.
Господар: Але ще якось богудякувати, не здохла мені нагодна худобина!

—o—

— Пізнаєте мене?
— Ні я вам вдячний.
— Я той нещасливий, що пять літ тому втік був із вашою донкою. Прошу мого. Простіть мені і вірніть собі її назад.

—o—

Дяк.
— Мій тато боксер. Він як побється, так йому зараз і пьяніть.
— А мій тато коня побється з мною, сам пейду віддає.

ОРИГІНАЛЬНІ ОГОЛОШЕННЯ
ПОШУКУЮ у важній справі Юстини Пацютник зі Стратина, пов. Рогатин, Галичина, котра перебрала десь в Бруклині. Хтоби про неї знав, або вона сама, прошу зголоситися до
P. LUCIW,
1916 W. 44th St., Chicago, Ill. 155-6

ПОШУКУЮ Марії Бялої і Марії Дерка, походять з села Радехова, пов. Ярослав, Галичина. Хто би про них знав, або вони самі, прошу писати до: ANIELA NIEWIADOMA, Rua Augusto Seifield № 683, Curityba, Paraná, Brasil. 156-7

ЗДОБЕДЬ бездітний пошукує господині дому в віці від 30 до 35 літ, здаєн бездітної або дівчини, доброго характеру; я пожіваю гарну реальність. Інтересовані зрошу голоситися до: P. L., c/o SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J. 155-6

НА ПРОДАЖ фарма 128 акрів, старий сектиед, знаменіті будинки, 25 штук худоби, 4 коні, 8 безрог, 50 курий, фармерські знаряди, посів. Ціна за все $8,500, часть готівкою; муж помер, фарма мусить бути продана. Голоситися під „607 MOHAWK ST., HERKIMER, N. Y. 156-9

ТРИ КІМНАТИ до винайму, кімната зелізні і шпеці, електрика, гес, горяча вода, ванна, коло дзиці елевейтора Express і локал, для корпорацій, близько української школи, рент умірковаиий. Голоситися до Janitor, 1316 3rd Ave., near 76 St., Apt. 1, New York. S. D. Burnett, Manager. 156-7

ВЕЛИКА НАГОДА для тих, що бажають набути собі землю в добрім місци і за малі гроші, поміжи Camden і Atlantic City, N. J., межи колиш Persylvania і Reading; земля продається по $50 за акер. По дальші інформації голоситись до: 155-6
ELIAS CARP,
Box 48, Winslow, N. J.

ПО ПРИЧИНІ СМЕРТИ ВЛАСТИТЕЛЯ можна купити дешево слідуючу реальность в стейті Конектікут: Фарма 300 акрів, цінний ліс, дому нема, за $1,200 на сплати. — Три четверти милі туди руч і сплуч і два доми на головній дорозі за $11,000. — Дім на 6 родин і три склепи, пів акра, за $6,500, часть готівкою. — Дім осібний 5 кімнат за $3,000, другий дім за $11,000. — Домик за $800, в самім місточку близько стації. По дальші інформації голоситься до Нотаря
B. КРУГЛЯКА,
151 Ave. A, New York City.
Tel. Альгонквин 9128. 155-7

НА ПРОДАЖ ФАРМА 42 акрів орної землі, вода перепливає через пашник, вода для худоби, навіть і риба, два доми, оден рентується, вода в барни, громовиця на барні, гараж, фармерська машинерія, при стейтовій дорозі, 6 миль від міста. Продам по умірковаиій ціні. По близші інформації голоситись: John Michalczuk, R. F. D. 4, Lowville, N. Y. 155-6

АГЕНТИ — Ми започатуємо вас в бизнесі і поможемо щоб вам успішно шло. Потребо на кождий ад вашина. Вільні хвилі або весь час. Можете заробити $50—$100 тижнево. Пишіть Madison Products, 562 Broadway, New York. 210—

ЩЕ ЗА СПРОВАДЖЕННЯ РІДНИХ. Липня 1-го входить в силу новий закон, даючий право кождому імігрантови (навіть тим, що не мають в перших паперів), ставнути в першій черзі своїх жону і дітий, а також других фамілиятів-рільників. Інформації в тих справах уділяється безплатно старанна спеціялістом по іміграції, нотаром В. Крулем. 148—
V. KRULAK,
151 Avenue A, New York City.

ФАРМА в стейті New York, 45 акрів чорної землі, всюда рівнина, поля і ліс, фарма обсаджена і обсіяна, всі будинки нові, для 4-кімнат, 2 коні, 3 корови, свині і кури, всілякі знаряди, 2 милі до міста фабричного, около: українська. Ціна за все $6,500, тогди $1,500 і то дуже рано. Голоситися до: P. Kitynsky 428 Howe Ave., Passaic, N. J. 156-60

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАЙМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
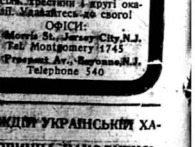
Обсуга чесна і дешева.
Достаються автомобілі на весілля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 11745
185 Prospect Ave., Bayonne, N.J.
Telephone 540
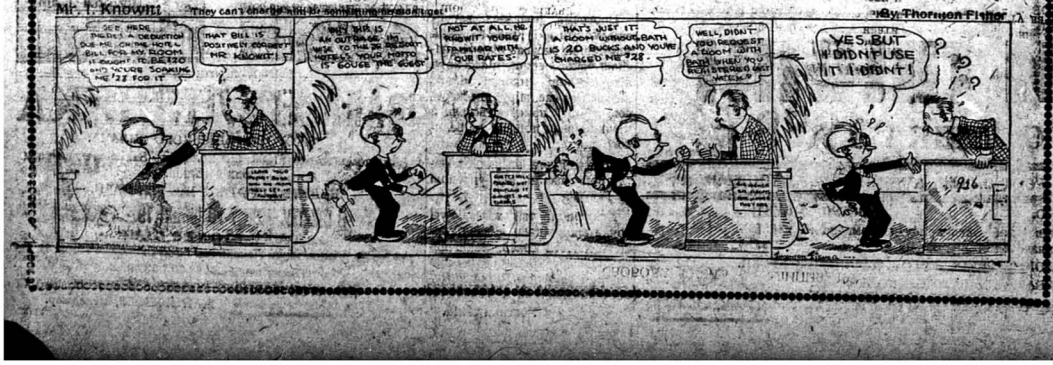
І КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТ- ПОВИННА НАХОДИТИСЬ „ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".